

S. S A Y I S I : 101 e ek

Köylü ve Çiftçilerin T. C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi kooperatiflerine olan vâdesi geçmiş borçlarının taksitlendirilmesi hakkında kanun tasarısı ve İktisat Komisyonu raporu (1/91)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-1278/2282

23 . 9 . 1960

Millî Birlik Komitesi Başkanlığına

Bakanlar Kurulunca Millî Birlik Komitesine arzı 19 . 9 . 1960 tarihinde kararlaştırılan «Köylü ve çiftçilerin T. C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan vâdesi geçmiş borçlarının taksitlendirilmesi hakkında kanun tasarısı» gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Devlet Başkanı ve Başbakan

Org.

Cemal Gürsel

GEREKÇE

Devlet maliyesiyle iktisadi âmme teşebbüslerinin rasyonel bir çalışma sistemi içinde faaliyetlerine devam etmeleri imkânını sağlamak maksadiyle yapılan hazırlıklar meyânında köylü ve çiftçilerin T. C. Ziraat Bankasına olan borçlarının da tetkik konusu yapılması, zirai ıslahat sahasında alınacak tedbirler meyânında önemli bir mevki işgal etmektedir.

Filhakika, son seneler hububat mahsulünün nuhtelif sebeplerle kifayetsiz bir seviyede bulunmasına ve bunu telâfi edecek tedbirlerin alınmamış olmasına rağmen istihsal masraflarının artışı ve çiftçi ailesi adedindeki gelişmelere mütenazır olarak gerek T. C. Ziraat Bankasınca gerek kredi kooperatifleri kanalı ile yapılan ikrazatın, seneden seneye artan bir tempo ile genişlediği görülmektedir. Kredi hacmi artışında geçen devrin politik mülâhazalarının da müessir bulunduğu bir vâkiadır.

T. C. Ziraat Bankasınca ve kredi kooperatiflerinde açılan krediler ve borçlu adedindeki hareket yıllar itibariyle mukayeseli olarak aşağıdaki cetvelde gösterilmiştir :

Yıllar	Banka	Kooperatif	Yekûn	Borçlu adedi
1949	186 978 420	88 103 975	275 082 395	1 850 090
1950	232 991 474	96 046 040	329 037 514	1 985 946
1951	394 818 311	116 005 225	510 823 536	1 903 562
1952	611 799 430	183 723 855	795 523 285	2 074 983
1953	709 616 007	237 741 474	947 357 481	2 151 671
1954	801 428 025	256 716 397	1 058 144 422	2 337 032
1955	819 195 566	278 081 355	1 097 276 921	2 326 862
1956	829 853 621	299 638 218	1 129 491 839	2 305 097
1957	862 553 606	330 855 865	1 193 409 471	2 173 978
1958	823 097 265	313 114 278	1 136 211 533	2 120 129
1959	904 089 122	352 776 284	1 256 865 406	2 164 032

T. C. Ziraat Bankasının ve Kredi Kooperatiflerinin Haziran 1960 tarihi itibariyle zirai istih-sal sahasına tevcih ettiği kredi miktarı ise, (Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri ile Zirai Dona-tım Kurumuna taallük eden 836 429 446,— lira haric olmak üzere)

939 604 755 Lirası Bankaca,

396 603 486 » Kredi Kooperatiflerince verilen kredilerle ilgili olmak üzere ceman :

1 336 208 241 Liraya baliğ olmuştur.

Bankanın ve T. K. Kooperatifleri alacaklarının müstahsıl üzerindeki dağılışının tetkikinden, bunların sırasıyla % 41,5 ve % 51,4 ünün 1 000 liraya kadar borçlu müstahsıllar üzerinde oldu-ğu görülmektedir.

Tevzi edilen bu krediden, ancak (442 533 300) liralık kısmı bankanın kendi menabiine, baki-yesi ise ehemmiyet sırasına göre, zirai senet reeskontu ve tedavüle çıkarılan tahviller ve vâdeli tevdiat ile bankacılık tekniğinin icapları dışında vâdesiz mevduat ve muvakkat hesap mevcutla-rı gibi yabancı kaynaklara istinad etmektedir.

Bankaca ve T. K. Kooperatiflerince son 5 yıl zarfında yapılan tahsilâtın aşağıdaki seyri ta-kıbbettiği görülmektedir.

Seneler	Bankaca (000 ilâvesiyle)			Kooperatiflerce (000 ilâvesiyle)		
	Tahsili gereken milyon	Tahsil edilen milyon	Tahsilât nispeti %	Tahsili gereken milyon	Tahsil edilen milyon	Tahsilât nispeti %
1950	1 274 836	237 127	86,3	128 734	96 307	74,7
1955	1 045 465	856 947	81,9	389 388	317 019	81,5
1956	1 075 831	809 174	72,2	385 138	305 396	79,3
1957	1 061 515	827 485	77,9	413 499	336 218	81,3
1958	1 286 242	1 008 324	78,3	543 642	444 915	81,8
1959	1 315 158	999 757	76,0	513 531	403 231	78,5

Bu cetvelin tetkikinden, T. C. Ziraat Bankası ile T. K. Kooperatifleri alacaklarından % 80 ine yakın bir kısmının, her yıl tahsil edilmekte olduğu ve % 20 civarında matlubatın ertesi yıl-lara devrettiği anlaşılmaktadır.

T. C. Ziraat Bankasının ve T. K. Kooperatiflerinin eski yıllardan devredegelen vâdesi geçmiş alacaklarının durumu ise şöyledir :

	Banka	Kooperatifler
1952 ve daha evvelki yıllardan vâ-desi geçen	2 135 448	2 346 169
1953 yılında vâdesi geçen	8 862 786	3 056 002
1954 » » »	9 488 945	3 447 200
1955 » » »	9 305 440	2 335 712
1956 » » »	11 480 246	5 128 856
1957 » » »	16 249 857	6 888 484
1958 » » »	36 397 524	22 810 106
1959 » » »	75 544 650	64 986 906
Uzun vâdeli Kr. vâdesi geçen	99 547 039	—
	269 011 935	110 299 435

olmak üzere ceman 379 311 370 liradır. Vâdesi geçen alacaklar içinde yer alan mebalığden mühim bir kısmının son senelere ait bulunmasının mütat bir vakıa olduğu, bilhassa 1958 ve 1959 vâdeli olan matlubattan büyük miktarının, müsait şartlar altında idrak olunan bu yılki bereketli mahsulden tahsil edilmesinin mümkün bulunduğu anlaşılmıştır.

Coğrafi hususiyeti itibariyle yurdumuzun büyük bir kısmında kurak bir iklimin hâkim bulunduğu ve bu yüzden mahsulü hasar gören çiftçilerin borç ödemedede zaman zaman müşkülâta mâruz kaldıkları görülmektedir. Bu gibi ahvalde çiftçi borçları, 3202 sayılı Kanunun 47 ve 2836 sayılı Kanunun 20 ne maddeleri uyarınca ertesi istihsal mevsimine kadar tecil edilmektedir.

Ancak, hasar ve âfetin üst üste meydana geldiği bâzi bölgelerde yapılan imhal veya tecillere veya gösterilen çeşitli ödeme kolaylıklarına rağmen muhtelif sebeplerle teraküm eden bir kısım çiftçi borçlarının muayyen bir yılın istihsali ile kolaylıkla ödenmiyecek bir duruma girdiği şüphe götürmez bir hakikattir.

Her ne kadar 1957 yılında çıkarılan 7052 sayılı Kanunla bir kısım alacakların 5 yıl müddetle taksitlendirilmesi cihetine gidilmişse de bu kanun yalnız 1954 - 1957 yılları arasında tecil edilen matlubatı taksitlendirme şimulü içine alındığından, daha evvelki yıllarda seyyaliyetini kaybeden alacaklar bundan faydalanamışa ve beklenen maksat tahassul etmemiştir.

Vâdesi geçen hesaplardan borçlu çiftçilerin, ödeme güçlerinde hâsil olan müşkül durumun izalesi için alınacak tedbirleri tesbit ederken; mühim bir kısmı kendi menabiine dayanmayan Ziraat ihtiyaçlarının karşılanmasına devam zarureti, üzerinde ehemmiyetle durulması icabeden bir nokta olarak mütalâa edilmektedir.

Son yıllarda Ziraat Bankasının umumi bütçeden ve diğer menabiden yeter miktarda takviye edilmemiş olması, bankanın, istifade etmekte olduğu yabancı menabii sahiplerine karşı bizzat deruhde ettiği vecibe ve taahhütler muvacehesinde, zirai kredi borçlarından sadece zaruret bulunanlarının uzun vâdelere bağlanmasının iktiza ettiği neticesine varılmıştır.

Bu nevi alacaklar, yukarıda tebarüz ettirildiği vechile çeşitli sebepler dolayısıyla tahsil edilemiyerek seyyaliyetini kaybetmiş olanlardır.

Seyyaliyetini kaybeden kredilerin, bankaca çiftçiye 3202 sayılı Kanunun 8 ne maddesinin a, b, c fıkralarında yazılı mevzular için normal zirai plâsmanlarından yaptığı ikrazattan, 1958 yılı envanterinde vâdesi geçmiş hesaplarda kayıtlı olan veya asli hesaplarda tecil, imhal veya sair sebeplerle bırakılan veya aynı maksatlarla uzun vâdeli kredilere kalbolunmasına rağmen tahsil edilemeyen alacaklarla, T. K. Kooperatiflerinin ortakları üzerindeki aynı mahiyetteki alacakları olduğu anlaşılmaktadır.

1959 yılında vâdesi geçmiş alacaklar üzerinden, henüz bir mahsul devresi geçmemiş olduğu cihetle bunlara seyyaliyetini kaybetmiş nazariyle bakılmasına mahal görülmemektedir. Zira bu borçluların bir kısmı mahsullerini Tarım Satış kooperatifleri ve birliklerine, Şeker Şirketine veya Tekel İdaresine teslim ettikleri halde, bu müesseselerin zamanında tediye yapamamaları sebebiyle, kendi taksirleri olmadan, borçları kapatılmadığı gibi, bir kısmının da bol olan 1960 yılı mahsulünden borçlarını ödemeleri tabii görülmektedir. Diğer taraftan 1959 yılına kadar borcunu muntazaman ödemiş bulunan bu müstahsullarda yerleşmiş bulunan borç ödeme itiyadını zedelemek lâzımdır.

Bu mülâhazalarla, taksitlendirmeye mevzu olarak 1958 yılı sonunda vâdesi gelmiş ve halen tahsilî temin edilememiş bulunan alacakların seyyaliyetini kaybetiği kabul edilerek, kanun tasarruflarının birinci maddesi buna göre tertibolunmuştur.

Yukarıda belirtildiği üzere, bu yıl memlektimizde mahsul durumu müsait şartlar altında inkişaf etmiştir. Bu bakımdan, borçları 5 yıl müddetle taksitlendirilecek, bu kabül çiftçilerin cüzi de olsa, birer miktar peşin tediye bulunmaları imkân dâhilinde görülmektedir.

Peşin yapılacak tahsilât tasarıda, borcun beşte biri olarak tesbit olunmuştur.

Bu alacaklar için de Ödünç para verme Kanununa istinaden çıkarılan 5/184 sayılı Kararname ile zirai krediler için tatbikına salâhiyet verilen % 10 faizin yürütülmesi, borcunu muntaza-

man ödiyen müstahsıla nazaran bir fark yaratılmaması ve bu suretle banka masraflarının da kar-şılanmasına imkân verilmesi muvafık mütalâa olunmuştur.

5 yıl müddetle taksitlendirilen mezkûr alacakların, bu müddet içinde muktelif sebeplerle ay-rica tecili halinde, gayrikabili tahsil bir hale gelmesi ihtimali göz önünde bulundurularak aynı mahiyetteki 2814 ve 7052 sayılı kanunlara kıyasen, taksitlendirilen bu alacakların 3202 sayılı Ka-nununun 47 ve 2836 sayılı Kanununun 20 nci maddesi hükümlerine tâbi tutulmasına mahal görülme-miştir. Diğer taraftan, mütemerrit borçlular hakkında tatbik olunmak üzere munhasıran bu ala-caklar için T. C. Ziraat Bankasının ve Tarım Kooperatiflerinin 6183 sayılı, Âmme alacaklarının takip ve tahsili usulü hakkındaki Kanunun verdiği imkândan faydalanmaları uygun görülmüştür.

Banka mevzuatına göre, vâdesi geçen boreu olanlara tekrar kredi açılması mümkün bulun-mamaktadır.

Bu tasarı ile, boreunu defaten ödemek imkânını bulamıyan ve bu sebeple zirai kredilerden fay-dalanamıyan çiftçiye ödeme kolaylığı gösterilmiş ve mütaakıp seneler ihtiyacı için kredi açılması da ayrı bir konu olarak ele alınmıştır. Bu maksatla, taksitlerini zamanında ödiyen müstahsıllara ödenen taksitin yarısını geçmemek üzere ve ödeme güçleri dâhilinde kalmak kaydiyle yeni istih-sal ihtiyacı için kredi açılması imkânı sağlanmıştır.

İktisat Komisyonu raporu

T. C.

Millî Birlik Komitesi

İktisat Komisyonu

No. : 1/91

K. No. :

. 11 . 1960

Millî Birlik Komitesi Başkanlığına

Köylü ve çiftçilerin T. C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan vâdesi geçmiş borçlarının taksitlendirilmesi hakkındaki kanun tasarısı ve gerekçesi komisyonumuzca incelenmiş ve aşağıdaki sonuçlara varılmıştır :

I - Genel İzahat

A) Tasarının ana hatları :

Hükümet teklifi, prensibolarak, T. C. Ziraat Bankasının (tahvil hâsılları ile özel fonlardan olanlar hariç) 31.12.1958 tarihi itibarıyla vâdesi geçmiş ikrazat ve Tarım Kredi Kooperatifleri-nin aynı mahiyetteki alacaklarının taksitlendirilmesini istihdaf etmektedir. Gerçekten anlaşıldığı-na nazaran, 1959 yılının tecil şumulüne alınmamasının sebepleri, bu yılın bol mahsul yılı oluşu ve ekicilerin mahsullerini Tarım Satış Kooperatiflerine, Birliklerine, Şeker Şirketine veya Tekel İda-resine teslim etmelerine rağmen paralarını almanuş olmalarıdır.

Tasarıya göre ilk taksit 1960 yılı içinde ödenmek kaydiyle, sözü geçen alacaklar âzami beş yıl vâdeye bağlanacak ve bunlara % 10 faiz uygulanacaktır.

Teklif, böylece taksitlendirilecek borçlar hakkında tabûî âfetler sebebiyle tecil hükümlerinin uygulanmıyacağı esasını getirmektedir. Ayrıca, borçları taksitlendirilen çiftçilere banka imkânla-rının müsaadesi nispetinde açılacak kredilerin, fiilen ödenen taksidin yarısını geçemeyeceği hükmü konulmuştur.

Tasarının esasları özet olarak budur.

B) Teklifin malî bakımdan tahlili :

Haziran 1960 tarihi itibarıyla T. C. Ziraat Bankasının ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin (Tarım Satış Kooperatifleri ile Zirai Donatım Kurumuna olanlar hariç) tarım sektörüne açtıkları krediler,

939 604 775 liralık kısmı bankaca ve 396 603 486 liralık kısmı kooperatiflerce olmak üzere ceman 1 336 208 241 liradır. Bu miktar, cari yılda devamlı olarak dönen ve çeşitli tarım sahalarına yıl içinde tevaccüh eden kredilerin mezkûr tarihteki hacmini göstermektedir.

Tasarı, 1952 ilâ 1958 yılları arasında vâdeleri geçmiş kredilerin yukardaki meblâğ içinde bulunan 338 milyon liralık kısmını şümulüne almaktadır. İşbu son meblâğın banka ve kooperatifler arasında bölünüşü şöyledir :

	Milyon
T. C. Ziraat Bankası	263
Tarım Kredi Kooperatifleri	75
	338

Teklif e göre tecile tâbi miktarın, tecil tarihine kadar işlenmiş ve işliyecek faiz ve masrafları sebebiyle biraz daha büyüyeceğini nazara almak lâzımdır.

Uygulanacak faiz haddi % 10 şeklinde teklif edilmektedir. Banka, faiz maliyetini 31 Ağustos 1960 tarihi itibariyle % 7,194 nispetinde hesaplaştırmıştır. Bu sebeple ve borcunu ödiyenlerle ödemenler arasında bir farklılaşmayı sağlamak için teklif yüksek had üzerinden getirilmektedir.

II - Değişikliğin esasları ve malî neticeleri :

Tasarımın şümulünü tâyin eden 1 nci maddesi, yukarda işaret olunduğu üzere 1958 yılı sonunu hudut ittihaz eylemiştir. 1959, 1960 yıllarında mahsulün bol oluşu ve kooperatif ve birlikler, Şeker Şirketi, Tekel İdaresi gibi kuruluşların müstahsıla olan borçlarını ödememiş bulunmaları 1959 yılının hariç tutulmasının gerekçesidir.

Komisyonumuzca bu görüşe iştirak edilmemektedir. Bu kabîl müstahsılın hiçbir taksirleri olmaksızın fuzulen faiz ve masraf ödemeye mecbur tutulmaları ve hakikaten borç ödemeye muktedir bulunmayanların tecil şümulüne alınmaları Taksitlendirme Kanununun getirmesi gerekli eşitlik ve adalet kavramları ile telif olunamamaktadır. Tasarıdaki 31 . 12 . 1958 hududunun 31 . 12 . 1959 şeklinde komisyonumuzca değiştirilmesi sebebi budur.

T. C. Ziraat Bankasından alınan bilgiye göre, işbu değişiklik, Hükümet tasarısının tecile tâbi tuttuğu ceman 338 milyon liralık miktarı 140 milyon lira artırmaktadır.

Komisyonumuz, seyyaliyetlerini kaybettikleri belirtilen bu alacakların beş yıl süre ile tecillerini maksadı temine yeterli görmemektedir. Kolay bir ödemenin zaruri şartını sağlamak için teklif olunan süre on yıl şeklinde değiştirilmiştir.

Tasarımın halihazır durumu, bilhassa çevirme kredilerinde muhtaç çiftçinin banka kredilerini vâdelerinde özel surette ve faiz ödiyerek borçlanmak suretiyle kapatmakta oluşu ve tekrar bankadan kredi alarak özel borcunu ödemesi şeklindeki tatbikatta her hangi ıslah vücuda getirmektedir. Bu sebeple ve ilgililerle yapılan istişareler sonunda, yukardaki zararlı pratiğin izalesi için bir «Kalkınma Kredisi» müessesesine tasarıda yer verilmiştir. Mahsulü hububata inhisar eden çiftçilere çevirme kredileri tutarında beş yıl vâdeli kalkınma kredisi açılabilir ve böylece çevirme kredilerinin vâdelerinde faiz ödiyerek özel şahıslardan borçlanma mecburiyeti hissedilmeyecektir. Komisyonumuz değiştirilişindeki 6 nci madde bu maksadı teminen teklif olunmaktadır.

Kalkınma kredisi gerekçede yeni bir kredi olmayıp, yukarda arz edilen özel şahıslardan faiz mukabili borçlanmaları bertaraf etmeye mahsus bir mekanizmdir. T. C. Ziraat Bankasından elde edilen bilgiye nazaran banka ve kooperatiflerce hububat bölgelerinde 30 . 6 . 1960 tarihindeki

kredier toplamı 424 370 238 liradır. Mezkûr meblâğın tamamı, teklif eylediğimiz kalkınma kredilerine kalbolunduğu takdirde bankaya ve kooperatiflere :

1 - Hükümet teklifindeki 1 nci maddeye göre	338 000 000
2 - 2 nci maddenin komisyonumuzca tadili sonucu ayrıca	140 000 000
3 - Kalkınma kredileri sebebiyle	424 000 000
Toplam	902 000 000

ki ceman 902 000 000 liranın tecili külfeti yüklenebilir. Bütün çevirme kredilerinin kalkınma kredilerine inkılâbı bittabi beklenmemelidir.

Bu sebeple, fiilen tecil edilecek miktarın bir az daha küçük olacağına işaret etmek lâzımdır.

Faiz konusunda, komisyonumuzca tasarı ve gerekcede ileri sürülen görüşlere iştirak edilememektedir. Borcunu ödiyen ve ödemiyeñler arasında tefrik vârit değildir. Çünkü borcunu ödemiyeñlerin bakıyeleri tecil edilmek suretiyle esasen tefrik ödiyemiyeñler lehine yapılmaktadır. Diğer taraftan, 1951 - 1960 yılları arasında faiz % 6 ilâ % 7 nispetleri arasında değişmektedir. Seyyaliyetlerini kaybettiklerine gerekcede defatle temas olunan bu kabîl borçlara aslındakinden daha yüksek bir faiz nispeti uygulanması komisyonumuzca uygun mütalâa edilmemiştir.

Bu sebeplerle ve zaten ödemekte pek fazla müşkülât çekildiği nazara alınarak faiz haddi % 10 dan % 5 e indirilmiştir. Ayrıca tasarıda, tecil faizinin başlangıcı kolaylık ve beraberliği sağlamak üzere kanunun yürürlüğe giriş tarihi şeklinde değiştirilmiştir.

Hükümet teklifinin 3 neü maddesinin, 1 ve 2 nei fıkraları, aynı maksatları esasen umumi hükümler meyanında sağlanabilecekleri cihetle kaldırılmıştır.

Âfetler ve mücbir sebepler, bu kanun gereğince tecile tâbi tutulmuş olacakların taksit vâdele-
rinde ödenmelerine maddi imkân bırakılmıyabilir. Böylece tahaddüs edebilecek fiilî imkânsızlıklar tanımayan 4 neü maddenin tasarıdan tamamen çıkarılması uygun görülmüştür.

Tasarının 5 nei maddesi 4 neü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Taksitlerini ödiyen çiftçilere T. C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi kooperatifleri mevcut mevzuata göre gerekli gördükleri krediyi açabilecekleri cihetle, tasarıdaki 6 nei maddenin kaldırılması muvafık mütalâa edilmektedir.

Tasarının 7 nei maddesi 5 nei madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yukarda hakkında izahat arz edilen kalkınma kredisi konusu, tasarının 6 nei maddesi olmak üzere tertibolunmuştur.

Tasarıdaki 8 ve 9 neu maddeler, 7 ve 8 nei maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Millî Birlik Komitesinin tasvibine arz edilmek üzere saygı ile sunulur.

İktisat Komisyonu Başkanı

Kuytak Fikret

Üye

Aksoyoęlu Refet

Üye

Baykal Rifat

Üye

Ersü Vehbi

Üye

Karavelioęlu Kâmil

Üye

Köksal Osman

Üye

Özkaya M. Şükran

Üye

Soyuyüce Şefik

Üye

Taşar Düñdar

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Köylü ve çiftçilerin T. C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi kooperatiflerine olan vâdesi geçmiş borçlarının taksitlendirilmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — T. C. Ziraat Bankasının çiftçiye, 3202 sayılı Kanununun 8 nci maddesinin A, B, C, fıkraları gereğince açtığı kredilerden, (Tahvil hâsılları ile hususi fonlardan yapılan ikrazlar hariç) 31 . 12 . 1958 tarihi itibariyle vâdesi geçmiş hesaplarda kayıtlı olan veya asli hesaplarında tecil, imhal veya sair sebeplerle bırakılan veya aynı maksatlarla uzun vâdeli kredilere kalbolunmasına rağmen tahsil edilmeyen alacaklarıyla, Tarım Kredi kooperatiflerinin 31 . 12 . 1958 tarihi itibariyle mevcut aynı mahiyetteki alacakları, bu kanunun yayımı tarihindeki bakıyelerinin beşte biri 1960 yılı içinde ödendiği takdirde, geri kalan kısmı, taksitlendirme tarihine kadar işlemiş faiz ve masrafların ilâvesiyle beher taksit 50 liradan aşağı olmamak kaydıyla âzami beş yıl vâde ile beş müsavi taksite bağlanır.

Taksitlerin vâdeleri, ilki 1960 yılına gelmek üzere mahsul toplama ve satış zamanlarına göre T. C. Ziraat Bankasına tesbit edilir.

MADDE 2. — Bu alacaklar için taksite bağlandığı tarihten itibaren senevi % 10 faiz tatbik olunur.

MADDE 3. — Taksitlendirme muamelesi sırasında, T. C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi kooperatifleri teminatı kifayetsiz hale gelen borçlulardan usullerine göre kabule şayan teminat isteyebilirler. Borçlular da bu teminatı göstermeye mecburdurlar. Taksitlendirme muamelesi, borcun mevcut aynı veya şahsi teminatının sukutunu icabettirmedığı gibi, borçlunun kefillerine de kefaletten çekilme hakkını bahsetmez.

MADDE 4. — Bu kanun hükümleri dâhilinde taksitlendirilecek alacaklar taksit vâdelerinin hulfülünde tamamen tahsil olunur. Bunlar hakkında 3202 sayılı Kanunun 47 ve 2836 sayılı Kanununun 20 nci maddesi hükümleri tatbik olunmaz.

MADDE 5. — Taksitleri vâdelerinde ödenmeyen borçlar muacceliyet iktisabeder. Bu borç-

İKTİSAT KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Köylü ve çiftçilerin T. C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan vâdesi geçmiş borçlarının taksitlendirilmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — T. C. Ziraat Bankasının çiftçiye, 3202 sayılı Kanununun 8 nci maddesinin (A), (B), (C) fıkraları gereğince açtığı kredilerden (Tahvil hâsılları ile özel fonlardan yapılan ikrazlar hariç) 31 . 12 . 1959 tarihi itibariyle vâdesi geçmiş hesaplarda kayıtlı olan veya asli hesaplarında tecil, imhal veya sair sebeplerle bırakılan veya aynı maksatlarla uzun vâdeli kredilere çevrilmesine rağmen tahsil edilmeyen alacaklarıyla, Tarım Kredi kooperatiflerinin 31 . 12 . 1959 tarihi itibariyle mevcut aynı mahiyetteki alacakları, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar işlemiş faiz ve masrafların ilâvesiyle on yıl vâdeye ve on eşit taksit bağlanır.

Taksitlerin vâdeleri, ilki 1961 yılına gelmek üzere mahsul toplama ve satış zamanlarına göre T. C. Ziraat Bankasına tesbit olunur.

MADDE 2. — Bu alacaklar için, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren % 5 faiz tatbik edilir.

MADDE 3. — Taksitlendirme muamelesi, borcun mevcut ve aynı veya şahsi teminatının sukutunu icabettirdiği gibi, borçlunun kefillerine de kefaletten çekilme hakkını bağışlamaz.

MADDE 4. — Tasarının 5 nci maddesi 4 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Hü.

lar hakkında T. C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi kooperatifleri, 6183 sayılı Âmme alacaklarının takip ve tahsili hakkındaki Kanun hükümlerine göre kovuşturma yapmaya ve sözü geçen kanunun bahsettiği haklardan faydalanmaya yetkilidirler.

MADDE 6. — Borçları taksitlendirilen çiftçilere, taksitlendirme mevzuuna giren zirai ihtiyaçları için, Banka imkânlarını müsaadesi nîpetinde açılacak krediler, fiilen ödenen taksitin yarısını geçemez.

MADDE 7. — T. C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri, taksitlendirilecek borcu olanlara, bu kanun hükümleri dâhilinde taksitlendirme muamelelerini ifaya dâvet hususunda doğrudan doğruya veya ihtiyar heyetleri marifetiyle tebligat yapar. Borçlu işbu tebligatın ifasını mütaakıp Aralık 1960 ayı sonuna kadar bağlı buldukları Banka, şube, ajans ve büroları ile Tarım Kredi Kooperatifine müracaatla borçlarını bu esaslar dairesinde yeni senetlere bağlamadığı takdirde, bu kanun hükümlerinden istifade edemez.

MADDE 8. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

İktisat Ko.

MADDE 5. — Tasarının 7 nci maddesi 5 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — T. C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi kooperatiflerine 1960 yılında olan borçları 1 nci madde şumulüne girmediğinden dolayı taksitlendirilmeyen ve yetiştirdiği malsülü yalnız hububata inhisar eden çiftçilerden diliyenlere, çeşitli tarım şubelerini kapsayan işletmeler halinde teşkilâtlanmalarını teşvik maksadı ile bir defaya mahsus olmak ve çevirme kredisi miktarlarını geçmemek üzere T. C. Ziraat Bankalarının ve Tarım Kredi kooperatifi ortaklarına kooperatiflerce kalkınma kredisi açılabilir.

Kalkınma kredisinden faydalanmak isteyen çiftçilere, bu kredileri tamamen tasfiye edilinceye kadar T. C. Ziraat Bankasının ve Tarım Kredi kooperatiflerince ayrıca çevirme kredisi açılmaz.

Bu kredilere beş yıl vâde ve % 10 faiz uygulanır.

MAADE 7. — Tasarının 8 nci maddesi 7 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Hü.

MADDE 9. — Bu kanun hükümlerini yürütmeye Bakanlar Kurulu memurdur.

19 . 9 . 1960

Devlet Başkanı ve Başbakan ve	
Dışişleri B. V.	Devlet Bakanı
<i>C. Gürsel</i>	<i>H. Mumcuoğlu</i>
Devlet Bakanı ve	
Bas. - Yay. ve Turz. B. V.	Adalet Bakanı
<i>N. Zeytinoglu</i>	<i>A. Artus</i>
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>F. Özdilek</i>	<i>M. İ. Kızıloğlu</i>
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
	<i>E. Alican</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>B. Tuncel</i>	<i>M. Gökdoğan</i>
Ticaret Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
<i>M. Baydur</i>	<i>R. Öner</i>
Güm. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
<i>F. Aşkın</i>	<i>O. Tosun</i>
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
<i>S. Ulay</i>	<i>R. Beşerler</i>
Sanayi Bakanı	Ba. - Ya. ve Tur. Bakanı
<i>S. Kocatopçu</i>	
İmar ve İskân Bakanı	
<i>F. Yavuz</i>	

İktisat Ko.

MADDE 8. — Tasarının 9 ncu maddesi 8 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

